

Årsmelding for Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet 2012

Sjømannskirken skal fremme Guds rike ved å være en tjenende kirke i verdens hverdag

- hvor mennesker gis mot til tro, håp og engasjement

INNLEDNING

2012 har vært et godt år for Sjømannskirken der vi har hatt rekordhøyt besøk ved sjømannskirkene og synliggjort arbeidet vårt i en programserie på TV2. Viktige saker dette året har vært arbeid med norske barn i utlandet som er utsatt for omsorgssvikt og hjelp til ungdom på nattestid.

- * 587.200 besøkte sjømannskirkene og det er flere enn noensinne.¹
- * Det ble delt ut 12.000 vannglass til ungdommer nattestid på Kypros.
- * 1.980 frivillige jobbet nærmere 60.000 timer for Sjømannskirken.
- * Hver dag står det noe om Sjømannskirken i media, en oppgang til 2.791 presseklipp i fjor.
- * Vi hadde en økning i antall gudstjenester, antall nattverdsgjester gikk opp 17 prosent.
- * Videre arbeid med norske barn i Spania som er utsatt for omsorgssvikt ble styrket gjennom 1,3 millioner statlige kroner.

Årsmeldingen er ikke bare en melding og rapport, den er også en invitasjon til å bli kjent med et kirkelig arbeid som favner bredt, når langt ut i verden og dypt inn i menneskers liv.

Sjømannskirkens årsmelding har som siktemål å formidle hvordan organisasjonen har arbeidet for å fremme Guds rike. Organisasjonens verdi- og strategidokument staker ut kursen og ligger til grunn for prioriteringer og fokusområder som skal bidra til å fremme det overordnede formål.

Med utgangspunkt i dette rammeverket kommenterer årsmeldingen de viktigste resultat og utviklingstrekk for året 2012.

Som kirke arbeider vi under evighetens perspektiv som forvaltere av Guds mangfoldige nåde. Oppdraget krever troskap og klokskap.

Sjømannskirken – norsk kirke i utlandet er en frivillig organisasjon med spennvidde i sine aktiviteter; fra trosopplæring for barn og unge til verdibasert kommersiell innsamling, fra beredskapsarbeid og krisehåndtering for og med norske bedrifter til møte med brudepar.

Midt i all aktivitet på sosiale og kulturelle arenaer er det gudstjenestefeiringens jevne puls som gir liv til all aktivitet.

Per 1.januar 2013 hadde Sjømannskirken 32 sjømannskirker og i tillegg til dette 20 medarbeidere i ulike ambulerende prestedtjenester.

Gjennom tall og bilder kan du lære mer om Sjømannskirken i 2012 på
www.sjomannskirken.no/2012

¹ Hele statistikken er lagt ved årsmeldingen.

HOVEDSTYRETS ARBEID

Vår ambisjon:

Sjømannskirkens brukere skal oppleve og erfare organisasjonens visjon og verdier¹.

Hovedstyrets sammensetning:

Frem til GF 2012 hadde Hovedstyret følgende sammensetning:

Thorhild Widvey (leder), Per Barsnes (nestleder), Inger Helene Venås, Einar Askvig, Per Kristian Knutsen, Finn Roar Aamodt, Kari Ulveseth, Steinar Rishaug, Nils Kristian Søfteland og Christofer Solbakken (møtende vararepresentant)

Etter GF 2012 har Hovedstyret følgende sammensetning:

Thorhild Widvey (leder), Nora Blaasvær (nestleder), Inger Helene Venås, Einar Askvig, Per Kristian Knutsen, Thorleif Leifsen, Sissel Vartdal, Petter Skants, Steinar Tislevoll. Stig Clemetsen (møtende vararepresentant).

Sissel Vartdal fratrådte styret 1. desember 2012 da hun ble tilsatt som personalsjef i Sjømannskirken. Stig Clemetsen rykket opp som fast medlem og Hallvard Olavsson Mosdøl tiltrådte som ny møtende vararepresentant.

Hovedstyret har hatt ni møter hvorav ett møte ble avviklet som videokonferanse og to som telefonmøter. 87 saker er behandlet.

For å sikre god kommunikasjon med sjømannskirkene i året mellom generalforsamlingene, er det lagt en plan for regionale samlinger hvor utsendinger fra hovedstyret kan møte representanter fra kirkeråd-/styrer og daglig leder.

Generalforsamling

Generalforsamlingen i Kristiansand juni 2012 hadde gode debatter om sakene som ble fremmet av hovedstyret. Grunnreglene fikk en grundig revisjon språklig og strukturelt. Innføring av ny demokratisk struktur i Norge basert på individuelt medlemskap var største saklige endring. Reglement for kontrollkomiteen, forretningsorden for generalforsamlingen og reglement for valgting i Norge ble også vedtatt.

Sjømannskirken er en dynamisk, verdensvid organisasjon som må forholde seg til mange endringer som også får konsekvenser for grunnregler og reglement. Det vil si at arbeid med de formelle strukturer stadig må ha fokus, men hovedstyret antar at grunnreglene nå kun trenger mindre justeringer de nærmeste årene.

Generalforsamlingens vedtak om innføring av individuelt medlemskap er fulgt opp gjennom etablering av en arbeidsgruppe.

Biskop Halvor Nordhaug har vært til stede på ett hovedstyremøte hvor organisasjonens visjon og verdier ble drøftet.

Forvaltning

Sjømannskirken følger nordmenn i utlandet. Dette krever mobilitet og gode system for opprettelse og nedleggelse av virksomheter. Ved opprettelse og nedleggelse av sjømannskirke er leie eller kjøp/avhending av eiendom et sentralt spørsmål. Hovedstyret har utarbeidet et sett kriterier som skal ligge til grunn for prosesser og avgjørelser tilknyttet opprettelse og nedleggelse av stasjoner. Hensikten er å skape forutsigbarhet og trygghet for alle involverte og engasjerte.

Sjømannskirken eide 23 kirker ved utgangen av 2012. For å sikre en god forvaltning er det vedtatt en egen plan for eiendomsforvaltningen. Hovedstyret legger i sin eiendomsforvaltning til grunn at eiendommer er redskap for virkeliggjøring av formål, visjon og verdier. Eiendomsforholdene tilknyttet den enkelte kirke er sammensatte og til dels kompliserte enkelte steder. Dette skyldes særlig ulike nasjonale og lokale lover og regler. Forvaltning, vedlikehold og daglig drift av eiendommene vil fortsatt ligge hos lokale kirkestyrer og daglige ledere.

² Visjon og verdier er lagt ved årsmeldingen.

Nye sjømannskirker

I løpet av 2012 er virksomhetene i Belgia slått sammen til en enhet og arbeid er satt i gang med tanke på hva man skal gjøre med kirkebygget i Antwerpen. I tråd med vedtatt strategi skal skipsbesøk uansett prioriteres i den fortsatte driften i Belgia.

Videre er det høstet erfaringer etter nedleggelsen i Gøteborg høsten 2011, fra første driftsår etter åpningen av den nye sjømannskirken i Miami og opprettelse av midlertidig drift i Rio. I Rio ble det i desember 2012 kjøpt en prestebolig som også skal fungere som samlingsted for virksomheten. Sjøfartsdirektoratets bygg i Aberdeen er overtatt av Sjømannskirken. I tillegg er det satt i gang en prosess for å vurdere fremtidig drift av sjømannskirken i Hamburg. En slik vurderingsfase skal være forhåndsannonisert og så kort som mulig.

Jubileum

Hovedstyret vil bruke 150 års jubileet i 2014 til å vise det norske folk at Sjømannskirken er en livskraftig og relevant organisasjon som gir mennesker mot til tro, håp og engasjement. For å nå målsetningen, hvor et korps av 150 sjømannskirkeambassadører vil være sentralt, er det tilsatt egen prosjektleder i 50 % stilling.

Omsorgssvikt

Barn og unge er en av organisasjonens målgrupper. Situasjonen for barn som opplever omsorgssvikt har hatt særlig fokus i 2012. Dette er et område hvor Sjømannskirken mener det offentlige har et særlig finansieringsansvar. Generelt har Stortinget understreket voksnes ansvar for egen livssituasjon ved opphold i utlandet. Men når voksne ikke er i stand til å ta seg av sine barn kan man ikke basere seg på at vertslandet skal ta seg av norske barn som ofte kun snakker norsk og tilhører et miljø som har lite kontakt med lokale offentlige tjenester. Det er derfor gledelig at Stortinget gav en tilleggsbevilgning på kr. 1 360 000 med særlig tanke på arbeidet med barn ved behandlingen av statsbudsjettet for 2013. For øvrig understrekes at alt arbeid med norske barn i utlandet forholder seg til nasjonalt lovverk og ofte skjer i godt samarbeid med lokale myndigheter. Kartlegging av situasjonen for thai-norske barn, finansiert av prosjektmidler fra Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet, ble igangsatt sommeren 2012 og avsluttes september 2013.

Den nye sjømannskirken i Aberdeen

KIRKE I VERDENS HVERDAG

Vår ambisjon:

Sjømannskirken skal være nordmenns naturlige sosiale, kulturelle og kirkelige samlingssted:

Sjømannskirken som samlingssted

Statistikkføringen er noe endret i 2012 slik at tallene i større grad reflekterer prioriterte målgrupper og satsingsområder. Med dette blir statistikken et bedre strategisk styringsverktøy.

Ordinært besøk på stasjonene er det høyeste som noen gang er registrert, 587 200 besøkende i 2012 mot 516 503 i 2011. Med økt fokus på oppsøkende virksomhet, er det gledelig at besøket på kirkene likevel tar seg opp. Økt satsing på arrangement ved kirkene synes å være en forklaring på dette.

	2010	2011	2012
Ordinært besøk på stasjonen	531717	513503	587200

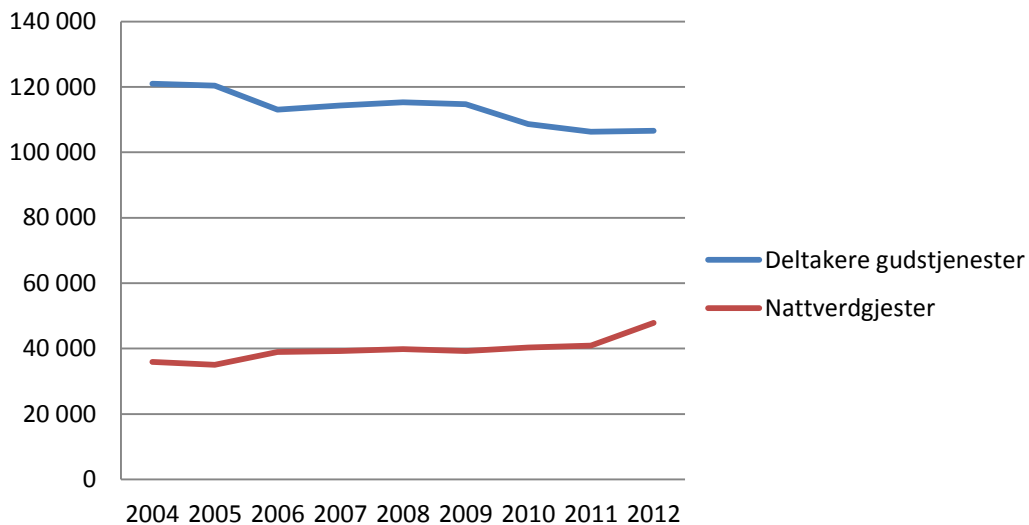
Gudstjenester og gudstjenestereform

Antall gudstjenester er økt, antall deltakere tilnærmet likt med 2011. Målet er å øke deltakelsen med 2 % i 2013. Gudstjenestereformen skal stimulere til dette. Antall gudstjenester med nattverd øker med 28 % og nattverdgjester med 17 %. Det er grunn til å tro at arbeidet med reformen er årsak til økt nattverdfrekvens. De fleste kirker har sendt inn til godkjenning sin normalordning for hovedgudstjeneste ved fristens utløp 1.s.i advent. Det er et generelt inntrykk at arbeidet med ny ordning har vært stimulerende og skapt et lokalt engasjement for gudstjenesten i tråd med reformens verdier. Samtidig må det tas høyde for at mange av våre sjømannskirker har menigheter med stor mobilitet og utskifting, så lokal involvering i reformarbeidet preges av dette.

Vigsel i Sjømannskirken markedsføres aktivt. Økning i antall velselser kan likevel like gjerne være uttrykk for naturlige svingninger.

	2009	2010	2011	2012
Antall gudstjenester	1925	2033	1867	1980
Deltagere gudstjenester	114698	108 609	106283	106606
Gj.snitt deltagelse per gudstjeneste	60	53	57	54
Deltagere – velselser og gravferdshandlinger	25697	23862	21193	24219
Antall gudstjenester med nattverd	1122	1207	1123	1446
Nattverdgjester	39266	40355	40867	47885
Gj.snitt deltagelse v nattverdsgudstjeneste	35	33	36	33
Dåp (antall døpte)	263	272	236	225
Konfirmasjon (antall konfirmanter)	184	158	165	211
Velselser/velsignelser	1084	968	937	1022
Gravferdshandlinger	206	155	148	114

Deltagelse gudstjenester og nattverd

Visitas

Biskop Halvor Nordhaug visiterte kirkene i Albir-Villajoyosa og Torrevieja 20.- 27.mars. Det norske miljøet rundt disse kirkene er så omfattende at visitasprogrammet inneholder mange av de samme elementer som en visitas i Norge inklusiv skolebesøk og møte med helseinstitusjoner. Hovedfokus i visitasen var menighetene og medarbeiderne. Biskopen bekreftet mye godt arbeid, samtidig som han la igjen en tydelig utfordring knyttet til å prioritere trosopplæring, gudstjenesteliv og innsatsen for utsatte barn. I et miljø hvor kirken bare er en av mange norske aktører og institusjoner, og enkeltmennesker lett kan falle utenfor, understreket biskopen også viktigheten av å prioritere oppsøkende arbeid.

Trosopplæring

I 2012 var trosopplæringsmedarbeiderne samlet til kurs og kompetanseutvikling støttet av kirkerådet. Kirkerådet har varslet at den årlige bevilgningen til Sjømannskirkens trosopplæringsarbeid for 2013 blir kr 250.000. Et langsiktig arbeid for å få del av trosopplæringsmidler begynner å gi resultat.

Sjømannskirken hadde 211 konfirmanter i 2012. Dette er en økning på 28,7 % fra 2011, og er det høyeste tallet på mange år. Antallet er gledelig, men årsaken kan være naturlige svingninger. Sjømannskirkens satsing på bedre kvalitet i konfirmasjonstiden kommer mange konfirmanter til gode. I 2011 og 2012 ble 2 stillinger omgjort fra husmor og diakonal medarbeider til trosopplæringsmedarbeider.

I 2012 hadde Sjømannskirken 7 konfirmantleirer i London og Berlin for til sammen 299 Sjømannskirkekonfirmanter fra menigheter i Norge. Dette er en økning på 26 % fra 2011.

119 ungdommer bosatt i utlandet deltok som nettkonfirmanter. Tilsvarende tall for 2011 var 93.

Kirkeseksjonen

Kirkeseksjonens arbeid med å etablere prostikontakter for Sjømannskirken tar tid. Ordningen ble etablert i Tunsberg i 2012 og i Borg er arbeidet i en innledende fase.

Samlede kirkeoffer til Sjømannskirken i 2012 var kr 1 907 755, mot kr 2 069 139 i 2011. Økning i kirkeoffer de siste årene har flatet ut og gått litt tilbake. Bemanningen i kirkeseksjonen har vært redusert på grunn av sykdom. Dette har hemmet arbeidet med utvidelse av prostikontaktordningen og er en medvirkende forklaring til stagnasjon i offerinntektene.

Sjømannskirkens brobyggingsverdi synliggjøres blant annet i våre økumeniske relasjoner. Dette er beskrevet i økumenisk rapport som er vedlagt årsmeldingen.

TJENENDE I VERDENS HVERDAG

Våre ambisjoner:

Sjømannskirken skal hjelpe nordmenn som rammes av sykdom, dødsfall eller andre akutte kriser.

Sjømannskirken skal være et sted hvor det er godt å bruke sin tid, krefter og engasjement som frivillig.

Diakoni og sosialsaker

Sjømannskirken i Pattaya skriver i sin årsrapport:

«Kirkens diakonale profil er meget tydelig. Daglig besøkes folk enten på sykehus, hjemme, på barene eller i fengsel. Å bli syk og eller gammel kan for noen være vanskelig selv under kjente og trygge forhold. For mange i Pattaya er sjømannskirken det eneste sted å gå og trygge holdepunkt i tilværelsen når livet trøbler seg til.»

Sjømannskirkens diakoni uttrykkes særlig gjennom konkret omsorg for enkeltmennesker samt organisering av tiltak som besøkstjenester og sosial nettverksbygging.

Også i 2012 har landsmenn som på ulikt vis rammes av sykdom, ulykker og kriser vært en prioritert oppgave for Sjømannskirken. Gjennom besøk på sykehus og fengsel utøver Sjømannskirkens medarbeidere daglig neste-kjærlighet og diakoni. Tallene for sykebesøk, fengselsbesøk og ulike typer sosialsaker er ikke helt sammenlignbare med foregående år på grunn av endret statistikkføring.

En sosialsak er en akutt og/eller aktuell nødssituasjon med behov for kontakt med andre aktører (f.eks. familie, venner, helsevesen, utenriktjeneste, politi, forsikringselskap, gravferdsbyrå, reiseoperatør, bank) og hvor det ofte er behov for oppfølging.

Antall registrerte sosialsaker er redusert med 12 % i 2013. Nedgangen skyldes i all hovedsak underrapportering og ikke redusert behov for bistand.

Nøkkeltall 2008 – 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Syke-/hjemmebesøk	4457	5093	5107	4870	4320*
Fengselsbesøk	94	134	109	132	108
Sosialsaker	968	1232	1639	1976	1609

* Bare sykebesøk registrert i 2012

Når mennesker kontakter Sjømannskirken med behov for hjelp, samarbeides det ofte med andre for å kunne yte den støtte og hjelp vedkommende trenger. Samarbeidspartnere kan være familie hjemme i Norge, forsikringselskap, reiseselskap, sykehus, utenriktjenesten osv.

Sommeren 2012 var første året Sjømannskirken var med som "Nattevandrer" i Ayia Napa på Kypros. Frivillige fra Norge og Sverige delte ut til sammen 12 000 vannglass til ungdommer, og «Kirkebenken» var sannsynligvis det eneste stedet i partyområdet der det ikke ble servert sprit. Som den svenske presten skriver i sin rapport: «Ungdomarna får vatten och omplåstring av både själ och kropp.»

Årsrapportene fra stasjonene viser et stort fokus på å hjelpe mennesker som rammes av små og store kriser, og ansatte så vel som frivillige strekker seg langt for å bistå så langt det er mulig.

Beredskapsseksjonen har i løpet av året fått permanent bemanning på plass etter et år med vikarløsninger. Internt fokus har vært å etablere gode strukturer for videreopplæring i beredskap, alarmplaner på alle stasjoner, systematikk i øvelser og beredskapsbesøk på stasjoner. Videre er det arbeidet med liturgier ved kriser, revisjon av opplæring, fange opp muligheter for utvikling i undervisnings-/studentkontakten, eksternt rådgivning og intern rådgiving.

Eksternt fokus har vært økt samhandling med markedsavdelingen om PIO-kurs (Pårørende, informasjon og omsorg), utvikling av beredskapsapparatet og beredskapskurs for næringslivet.

Frivillige medarbeidere

I årsrapporten fra Sjømannskirken i Alanya leser vi:

«På høsten var det spesielt fokus på opplæring av frivillige. Alle ble invitert til en samling der rutiner, kirkens særpreg og væremåte overfor besøkende, ble gjennomgått. Her ble også taushetserklæringen underskrevet. Etterpå ble alle invitert til middag som takk for hjelp og godt samarbeid.»

Tallmaterialet på frivillig engasjement er dette året mer nøyaktig enn noen gang. For første gang er enhetene bedt om å føre antall frivillige samt arbeidstimer i dagsregisteret. Totalt for 2012 er det registrert 1980 frivillige. De jobbet til sammen 14793 ganger, totalt 59 918 timer, noe som utgjør 32,5 årsverk. Overgangen til registrering i dagsregisteret er en kvalitetssikring av disse tallene.

Frivillige bruker av sin tid og sine krefter på mange ulike felt; gudstjeneste, sang/musikk, kjøkkenoppgaver, forberedelser og gjennomføring av basar, renhold, vaktmesteroppgaver, råd, styre og utvalg, diakonale oppgaver som besøkstjeneste, oppgaver i forbindelse med større og mindre arrangement, informasjonsarbeid og dugnad for bare å nevne noe.

Mange frivillige gir mye av seg selv for at Sjømannskirken skal «realiseres». Fra årsrapporten til New York: «Det er strålende at en organisasjon klarer å operere med en visjon som alle ansatte faktisk kan og som man arbeider etter. Et interessant aspekt er at rekkefølgen i visjonsformuleringen i virkeligheten skjer i omvendt rekkefølge. Slik kan det i hvert fall virke her. Ikke fordi tro og håp ikke formidles i forkynnelse og møter med mennesker, men vel så mye at våre ansatte og nært tilknyttet frivillige, ofte skaper engasjement i sitt møte med mennesker som kommer hit. Det igjen medfører at noen vil se hva som motiverer oss til å være kirke her og ikke minst den gode samtalen skaper en vei til tema som tro og håp. Dessuten er det jo livet vårt som viser hva vi tror og håper.»

Frivillighetsseksjonen

Det frivillige arbeidet i Sjømannskirken i Norge er fremdeles i stor endring, og det har skjedd en positiv konsolidering av nyorganiseringen som ble iverksatt i 2011.

Frivillighetsseksjonen har hatt fokus på oppfølging av krets- og foreningsarbeid, og ved utgangen av 2012 var det 355 registrerte foreninger i Sjømannskirken. Gjennom året har man også prioritert Hjertevarmeaksjon og tilstedeværelse på en rekke ulike messer og festivaler (Sildajazz, Oljemessen i Stavanger osv.)

Frivillighetsseksjonen har som ambisjon å være en bidragsyter og ressurs overfor sjømannskirkene når det gjelder rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere.

Inger Marie Aarsheim på Costa del Sol er en av de nær 2.000 frivillige medarbeiderne i Sjømannskirken.

PERSONAL

Vår ambisjon:

Sjømannskirken skal være et sted hvor det er godt å bruke sin tid, krefter og engasjement som ansatt.

Bemannings- og personalbevegelser

Selv om det er en liten økning i årsverk fra 2011 til 2012, har det også i 2012 vært løpende vurderinger av ressurs- og kompetansebehov ved nyrekruttering og på flytting av ressurser mellom stasjoner. Denne dynamikken i organisasjonen er viktig. Selv om det ikke er grunnlag for ekspansjon i årsverk, skal like fullt nye steder kunne betjenes og ressurstilgangen økes der det er nødvendig.

STILLINGER	20 10		20 11		20 12	
	stillinger	ant.søkere	Stillinger	ant.søkere	stillinger	ant.søkere
Administrasjonen	3	65	5	172	6	188
Hjemmearbeidet	0	0	2	29	2	61
Utearbeidet eks. ettår.	20	581	15	288	25	568
Ettåringer	6	68	11	65	6	68
Prester	9	97	8	75	14	194
Leke eks. ettåringer	11	484	7	213	11	374
TOTALT	29	714	33	554	39	885

Tabellen viser årsverk og antall ansatte basert på stillingshjemler pr. 31.12.2012. Ved årsskiftet var det ansatt 103 kvinner og 109 menn i Sjømannskirken. (inkl. ektefellestillingene). 67 av de ansatte er teologer. Ingen stillinger står vakante ved årsskiftet.

Samlet økte antall årsverk med 1,05 fra 2011 til 2012. Antall ansatte økte med 6 personer. Hver enkelt ledig stilling er vurdert nøye før utlysning, og fortsatt er antall årsverk og ansatte på et lavere nivå enn for fire år siden. Sjømannskirkens bemanning skal og må være dynamisk. Det betyr at selv med nedgang i samlet bemanning, er det også i 2012 funnet plass til nye stillinger både i administrasjonen og i utearbeidet.

Sydenengasjementene er ikke tatt med i statistikken over. Hele 72 vinterprester- og vinterassistenter har vært engasjert i Spania, på Kypros, i Tyrkia, i Korea, Antwerpen og Thailand i 2012. Til sammen er det utført 17,81 årsverk. Disse pensjonistene representerer en betydelig ressurs for Sjømannskirken.

Rekruttering

STILLINGER	20 10		20 11		20 12	
	stillinger	ant.søkere	Stillinger	ant.søkere	stillinger	ant.søkere
Administrasjonen	3	65	5	172	6	188
Hjemmearbeidet	0	0	2	29	2	61
Utearbeidet eks. ettår.	20	581	15	288	25	568
Ettåringer	6	68	11	65	6	68
Prester	9	97	8	75	14	194
Leke eks. ettåringer	11	484	7	213	11	374
TOTALT	29	714	33	554	39	885

I tillegg en intern forflytning i utearbeidet.

Det har vært stort tilfang av søkere til de fleste stillingene, med et snitt på 22,6 søkere per stilling (16,8 i 2011 og 24,6 i 2010). Vertskapstilling i Albir-Villajoyosa og prosjektstilling i Pattaya hadde flest søkere med henholdsvis 72 og 68 søkere. Prestestillinger har vanligvis 10-15 søkere, og stillingen som nordsjøprest hadde flest søkere med 48.

Visum

Også i 2012 har det vært mange visumprosesser knyttet til både nyansettelser og forlengelser av eksisterende visum i USA. Arbeidet med visum blir stadig mer krevende og medfører økt ressursbruk. I all hovedsak er eksterne visumadvokater brukt, med en egen ansatt i USA som supplement.

I slutten av november var endelig staben i Miami på plass etter mer enn to års ventetid for noen av dem. Det har også vært stans i et par prosesser der amerikanske myndigheter har etterspurt mer informasjon og problematisert arbeidsoppgavene i noen av stillingene. Dette gjelder spesielt vertskapsstillinger der de er spørrende til det religiøse aspektet i arbeidsoppgavene. Det har skjedd ved nesten hver prosess på vertskap og vil trolig kreve operative grep i forhold til faktisk innhold i spesielt denne type stillinger. Dette året har også gitt oss ny og forsterket innsikt i det ansvaret som påhviler arbeidsgiver når det gjelder endringsoppsigelser grunnet visum i USA.

KOMMUNIKASJON

Vår ambisjon:

Sjømannskirkens virksomhet skal være kjent i største delen av befolkningen.

Hver dag står det noe om Sjømannskirken i eksterne medier. Resultatet ble 2 791 presseklipp i 2012, 450 flere enn året før. Behovet for penger til Familieveiviseren ble særlig fokusert. Det resulterte i 121 medieoppslag og bidro vesentlig til oppmerksomhet rundt saken.

TV2-serien «Langt hjemmefra» viste Sjømannskirkens arbeid i åtte underholdningsprogrammer i januar og februar. I tillegg til intern og ekstern tilrettelegging produserte kommunikasjonsavdelingen et 24-siders magasininnstikk til Aftenpostens 237.000 abonnenter.

I motsetning til andre som må legge ned organisasjonsblad på grunn av sviktende inntekt og abonnenter har vårt Bud & Hilsen økt til sju utgaver i året med et opplag på 50.000. I 2012 har vi styrket arbeidet med en ekstra journalist. I godt samarbeid med markedsavdelingen selges annonser og vedlegges gavegiro som gir Sjømannskirken verdifulle inntekter.

Nettsidene hadde 302 451 unike besøk, nær 39.000 flere enn i 2011. Mest populært innhold er «ledig stilling» og «bryllup». I juni 2012 ble nye mobilsider lansert og Vårt Land skrev at «Sjømannskirken er Facebookvinner» med 41.000 tilhengere. Sjømannskirken tester også nye sosiale medier.

En kvart million nordmenn fulgte TV-serien «Langt hjemmefra» der de møtte Håkon Vinje og datteren June i New York og andre nordmenn i og rundt sjømannskirkene i New York, Pattaya og Dubai.

MARKEDSARBEID

Vår ambisjon

Sjømannskirken skal ha bærekraftig økonomi som gir forutsigbare økonomiske rammebetingelser, fleksibilitet og handlingsrom.

I 2012 leverte markedsavdelingen sitt beste økonomiske resultat noensinne med nettobidrag på 47,5 millioner.

Sjømannskirkens markedsavdeling er blant de bedre drevne innsamlingsavdelinger i landet, bl.a. med høy kompetanse innen database/adresseoptimalisering og samarbeid med næringslivspartnere. Volum og inntjening på personmarkedet ligger høyt sammenlignet med øvrige innsamlingsorganisasjoner. Antall og volum fra samarbeidspartnere i næringslivsmarkedet er over gjennomsnittet, og omsetning/opplag/nettobidrag fra annonsesalg/bladgiro for organisasjonsblad er enestående. Markedsavdelingen har høy bevissthet på organisasjonens visjon og verdier i sitt arbeid.

Marked Privat får sine inntekter fra adressebaserte aktiviteter. Største utfordring har lenge vært å opprettholde respons- og inntektsnivå/nettobidrag i et marked som tappes strukturelt for tilførsel/bruk av adresser. Sjømannskirken forventer i årene som kommer at det som en følge av dette vil bli en viss reduksjon av inntekter fra klassisk adressebasert innsamlingsarbeid i privatmarkedet. For å øke inntektene i privatmarked må det utvikles nye inntektskilder som ikke er adressebaserte.

Marked Næringsliv arbeider for at Sjømannskirken fortsatt skal være en attraktiv samarbeidspartner for norske utenlands virksomheter og næringsliv innen beredskap og pårørendehåndtering.

Sjømannskirken har ved årets slutt til sammen 180 løpende beredskapsavtaler inkl. 7 nye avtaler inngått i 2012. Dermed er alle de største norske bedriftene på plass. Dette er resultat av at Sjømannskirkens beredskapskompetanse har blitt utviklet og markedsført systematisk de siste 10 – 12 årene. Videre satsing vil derfor i større grad rette seg mot de mange mellomstore bedriftene som finnes i markedet.

Sjømannskirken får betydelig informasjon om norsk næringslivs bevegelsesmønster i utlandet gjennom samarbeidet. Beredskapsavtalene åpner dører inn i nye miljøer.

ØKONOMI

Vår ambisjon:

Sjømannskirken skal ha bærekraftig økonomi som gir forutsigbare økonomiske rammebetingelser, fleksibilitet og handlingsrom.

Inntektene har vært godt samstemt med budsjettet, men kostnadene hadde noen avvik. Årsresultatet for hovedkassen er positivt med et overskudd på 7,9 mill. kroner mot et budsjett på 3,8 mill. kroner. 3,5 mill. av overskuddet skyldes at vi måtte inntektsføre en nedjustering av fremtidige pensjonsforpliktelser. Justert for dette ser vi et resultat litt i overkant av det budsjetterte. På kostnadssiden ser vi høyere personalkostnader i forhold til budsjettert. Økt behov for vikarer utsendt fra Norge har kostet oss mer enn det som var lagt i personalbudsjettet opprinnelig. I tillegg har pensjonskostnadene (før inntektsføring av nedjusterte fremtidige forpliktelser) og skolepenger for ansattes barn kostet mer enn budsjettert.

Bærekraftig økonomi er viktig for Sjømannskirken også i årene som kommer. Markedsavdelingen melder at de vil ha utfordringer med å holde dagens inntektsnivå. Med mindre vi får gjennomslag for høyere statlige bevilgninger, vil vi være nødt til å redusere kostnadene i årene som kommer for å kunne møte våre forpliktelser som kunde og arbeidsgiver og som levende kirke i verdens hverdag. Dette vil stille strenge krav til organisasjonens omstillings- evne, og vi vil fortsatt måtte holde trykket oppe i forhold til kostnadsbesparelser og egen forvaltning.

IT

IT er et stadig viktigere strategisk verktøy for å kunne skape god samhandling og kommunikasjon, samt styrke nærhet og fellesskapsfølelse i en verdensvid organisasjon.

Det er en kritisk faktor at den nye medlemsordningen støttes opp med gode IT-verktøy for å bli vellykket. I 2012 ble IT etablert som egen seksjon med 2,5 årsverk fordelt på IT-sjef, supportkonsulent og webutvikler. Supportmengden stiger fortsatt, men med styrket bemanning er organisasjonen godt rustet.

En egen medlemsmodul på intranettsiden «Min side» er under utvikling og rulles ut i løpet av 2013. Dette åpner mange nye muligheter for arbeidet med tilhørighet og engasjement for våre medlemmer.

Barn tenner lys i sjømannskirken på Tenerife.

UTBLIKK

Vår ambisjon:

Sjømannskirken skal styrke sin rolle blant nordmenn i utlandet og offshore ved å være nytenkende, inviterende og oppsøkende for å gi mennesker mot til tro, håp og engasjement.

Sjømannskirken har en snart 150 år gammel historie i å være inviterende og oppsøkende for å nå mennesker med det gode i ord og gjerning. Denne måten å arbeide på har fortsatt bærekraft. Samtidig må Sjømannskirken hele tiden forandre seg for å bevare sin egenart som sosial, kulturell og kirkelig samlingsplass for nordmenn i utlandet. Det betyr kontinuerlig fokus på hvordan vi skal være til stede der hvor nordmenn befinner seg.

I 2013 vil 150 års jubileet, medlemskap, frivillighet og offentlig finansiering være viktige fokusområder. Generell økt reiseaktivitet blant nordmenn, flere utenlandsstudenter og økende global olje- og gassvirksomhet gir også Sjømannskirken nye utfordringer og muligheter. I 2000 år har evangeliet om Jesus Kristus funnet sin vei til stadig nye kulturer, nasjoner, generasjoner og enkeltmennesker. Dette oppdraget vil Sjømannskirken fortsatt ta del i med glede og frimodighet.

Forbindelseslinjen mellom engasjement i Norge og virksomheten ute i verden har vært avgjørende for Sjømannskirken. Innføringen av medlemskap i Sjømannskirken skal utvikle dette engasjementet og sikre den demokratiske representasjon i organisasjonen.

Sjømannskirken skal være relevant. Relevant i forhold til menneskers ønsker og behov. Relevant som formidler av budskapet om at Gud elsker verden og møter oss med nåde. Dette skjer når mennesker møter mennesker, og når disse møtene skjer i lys av budskapet om at Gud møter oss med kjærlighet og forsoning.

Bergen, 9.mars 2013

Thorhild Widvey
Styrets leder

Nora Blaasvær

Thorleif Leifsen

Stig Clementsen

Einar Askvig

Inger Helene Venås

Per Kristian Knudsen

Petter Skants

Steinar Tislevoll

Hallvard O. Mosdøl

2. Hvordan vi vil være kirke

- Hovedmål, visjon og verdier

Hovedmål	Sjømannskirkens hovedmål er å fremme Guds rike ved å være en tjenende kirke i verdens hverdag					
Visjon	Sjømannskirken vil gi mennesker mot til tro, håp og engasjement					
Verdier	Uendelig verdi	Tilhørighet	Trygghet	Oppsøkende	Gjestevennskap	Brobygger
Rasjonal	<p>Vi tror alle mennesker er skapt i Guds bilde med en uendelig verdi og unik verdighet. Derfor ønsker vi å møte mennesker i visshet om at den enkelte alltid er mye mer enn det vi ser. Vi ønsker å lytte til menneskers livserfaringer og tilby felleskap som gir tilhørighet både med Gud og andre mennesker.</p>	<p>Vi tror at behovet for tilhørighet er viktig i en tid der globaliseringen er økende. Derfor ønsker Sjømannskirken å være et kirkelig, kulturelt og sosialt møtested for alle landsmenn i utlandet. Vi ønsker å være et sted der lengsel og håp får næring.</p>	<p>Vi tror at landsmenn i utlendinghet kjenner på behov for trygghet. Derfor ønsker Sjømannskirken å være en ressurs i krise- og beredskapstjeneste, nettverksbygging og relasjonsrådgivning. Vi ønsker å menneske hjelp til å leve og mot til å tro.</p>	<p>Vi erfarer at ikke alle mennesker som kunne ønske det, har anledning til å komme til kirken. Derfor ønsker Sjømannskirken å være en oppsøkende, tjenende og medvarende kirke for alle nordmenn i utlandet. Vi ønsker å være en kirke der menneskene lever sine liv i hverdagen.</p>	<p>Vi tror landsmenn i utlandet vil kjenne glede ved å "komme hjemom". Derfor ønsker vi at Sjømannskirken kjennetegnes av det gode håndtrykk og romslig gjestevennskap.</p>	<p>Vi tror vi har mye å lære av andre kulturer og mennesker som omgir oss der vi arbeider på ulike steder i verden. Derfor ønsker Sjømannskirken gjennom kulturformidling og dialog å bygge bro mellom nordmenn i utlandet og omgivelsene rundt.</p>

Vedlegg 2:

Hvor mange kontakter har vi hatt med mennesker i 2012

	2010	2011	2012
Ordinært besøk på stasjonen (eksl basar/utleie)	531 717	516 503	587 200
Besøk på basar, loppemarked, ved utleie etc.	105 739	125 911	
Samlet besøk (inkl. basar/utleie)	637 456	642 414	587 200
Syke- og hjemmebesøk, <i>antall besøkte</i>	8 908	8 572	
Sykebesøk, <i>deltagere</i>			6 641
Kontor, skole og bedriftsbesøk, <i>antall besøkte</i>	15 143	13 745	
Fengselsbesøk, <i>antall besøkte</i>	215	228	189
Andre besøk, <i>deltagere</i>			12 229
Deltakelse på andres arrangement, <i>antall mennesker truffet</i>	62 770	78 918	47 300
Representasjon, <i>deltagere</i>			5 520
Arr. utenfor kirken, <i>deltagere</i>			16 957
Skipsbesøk, antall			3 069
Skipsbesøk, ant deltagere	13796	13968	20 359
Besøk lokal virksomhet, <i>deltagere</i>			937
Stuedsted, <i>deltagere</i>			3 022
Ambulerende prester (<i>gudstjeneste/nattverd/vielse/gravferd/møte/fest/arrangement</i>)			6 524
Ambulerende prester - <i>antall møtte mennesker</i>			14 400
Studentprester (<i>gudstjeneste/nattverd/vielse/gravferd/møte/fest/arrangement/ANSA arr</i>)			15 367
Studentprester - <i>antall møtte mennesker</i>			17 128
Medseilinger Color Line	3537	2 180	
Kontakter med Nettpresten	2943	2 803	2 654
Nordsjøprestene - <i>møtte på plattformbesøk</i>	10720	11 158	34 450
Nordsjøprestene - <i>totalt møtte (tallet skal ikke summeres, er med i andre punkt)</i>			42 246
Nordsjøen supply (<i>kurs/arr/gudstjenester</i>)			966
Kontakter utenfor kirken/stasjonene (<i>sum syke/hjemme/fengsel/skole/kontor/skipsbesøk, andres arr., kontakt med nettpresten, Nordsjøen etc.</i>)	118032	131572	178 532
I kontakt med totalt i det utadrettede arbeid (på stasjonen + utenfor stasjonen)	755488	773986	764 135
Kretsarbeidet (<i>tallet skal ikke summeres, er inkl i antall Hjemme deltagere under</i>)	55 731	28 301	28 835
Hjemme deltagere (<i>norsk mørselskap/rederi/undervisningsinstitusjon/bispedømmeråd/fellesråd(prosti/menighet/sogn/forening/krets/frivillige)</i>)			41 762
Antall "tilhengere" på Facebook	34 000	39 000	41 000
Total antall mennesker vi har kontakt med:	845 219	841 287	846 897
Besøk på Nettkirken	71 339	91 426	

SJØMANNSKIRKEN – ØKUMENISK RAPPORT 2012

SJØMANNSKIRKEN / NORSK KIRKE I UTLANDET

SJØMANNSKIRKEN - Norsk kirke i utlandet er en frivillig og selvstendig organisasjon med mandat fra kirkemøtet og representerer Den norske kirke overfor nordmenn i utlandet og på norsk kontinentalsokkel. Sjømannskirken er i sitt arbeid forpliktet på Bibelen, Den norske kirkes bekjennelsesskrifter, liturgier og ordninger.

Der det er naturlig, og eventuelt i samarbeid med andre, kan arbeide også rettes mot øvrige nordiske lands statsborgere og utenlandske sjøfolk på norske skip.

Sjømannskirken har ikke et økumenisk mandat ut over det som ligger implisitt i å være luthersk kirke for nordmenn og i utlandet.

Sjømannskirkens tillitsvalgte er forpliktet på organisasjonens formål, visjon og verdier. Medlemmene av hovedstyret må være medlemmer av Den norske kirke eller et annet luthersk kirkesamfunn. I kirkerådet ved kirkene (et organ med rådgivende funksjon overfor daglig leder) må minst 2/3 være medlemmer av DnK eller et luthersk kirkesamfunn, og det samme gjelder kretsstyrer i Norge. Dette mangfoldet beriker Sjømannskirkens arbeid i utlandet så vel som i Norge.

Sjømannskirkens økumeniske arbeid og relasjoner, i likhet med den øvrige virksomheten, er forankret i den praktiske og konkrete kirke- og arbeidshverdag og i møtet med mennesker på sosiale, kulturelle og kirkelige arenaer.

Ved de ulike sjømannskirker samarbeides det daglig med lokale menigheter, kristne organisasjoner og kirkesamfunn og menigheter for ulike nasjoners borgere i utlandet. *«Sjømannskyrkja er eit mangfaldig fellesskap av kristne frå ulike kyrkjer og forsamlingar. Vi opplever dermed at vi til daglig er eit økumenisk fellesskap. Her på kyrkja er det lite fokus på det som skil oss i teologi, kyrkjepolitikk og meiningar, sjølv om vi merkar at skilnadane er der. I kafeteriaen og på terrassen møtes folk til sosialt og kulturelt fellesskap. I gudstenestene og andre oppbyggjelege arrangement møtest vi til åndeleg fellesskap på tvers av våre personlege vaner, tradisjonar og preferansar.» (Gran Canaria)*

NORDMENN I UTLANDET

Sjømannskirkens målgruppe er nordmenn i utlandet og ikke begrenset til Den norske kirkes medlemmer. Flere av kirkene, særlig i Spania, forteller om gudstjenestefeirende menigheter bestående av landsmenn med bakgrunn fra mange ulike kirkelige sammenhenger. *«Hit kjem jamnleg menneske frå ulike kyrkjesamfunn til gudstenester og anna fellesskap. Dette kjennest naturleg og er sjeldan noko 'tema'.» (Lanzarote)*

Det at man fra ulike sammenhenger finner sitt kirkelige «hjem» i Sjømannskirken oppleves som en tillitserklæring til det arbeidet som foregår rundt omkring på kirkene. Og vår tro og vårt håp er at denne opplevelsen av fellesskap vil kunne påvirke hvordan vi forholder oss til og omtaler hverandre her hjemme i Norge.

ØKUMENISKE RELASJONER

Mange av Sjømannskirkens økumeniske relasjoner etableres og utvikles gjennom ulike former for samarbeid med «nabomenigheter». Lån, utlån og leie av lokaler til gudstjenester og kirkelige handlinger samt deltakelse i kollegafellesskap er vanlig.

«Jeg har god kontakt med soknepresten i nabomenigheten (katolsk), og relasjonen til menigheten er veldig god. Vi låner kirken når vi trenger mer plass enn vi selv har, f.eks. til brylluper, konfirmasjon og 17.mai gudstjeneste.» (Sjømannsprest Reidar Strand i Paris)

Den økumeniske virksomheten på Mallorca består av kollegafellesskap der alle evangeliske/protestantiske, katolske og ortodokse kirker på Mallorca er representert. Fellesskapet favner svært mange nasjonaliteter. Det arrangeres ulike møter og sammenkomster gjennom året der menighetene også er representert. I 2012 har det vært flere pilgrimsvandringer ved forskjellige klostre.» (Sjømannsprest Birgitte Bentzrød på Mallorca)

Sjømannskirken har et naturlig nært samarbeid med de øvrige nordiske Sjømannskirker. En egen avtale med Svenska Kyrkan – Utanlandskyrkan regulerer samarbeidet på flere steder. Noen steder leier vi lokaler av hverandre (f.eks. Berlin, Tenerife og San Fransisco), mens vi andre steder driver en helintegrert kirken sammen (Singapore, Dubai og Kypros). Ved flere av kirkene er det faste møtepunkter med de andre nordiske kirkene. *«Vi har dette året deltatt på 3 nordiske samlinger med messe, lunsj og samtale med norske, danske, svenske og finske kirkestaber i London. De går på omgang mellom de fire nordiske kirkene. I tillegg har det vært 2 nordiske bestyremøter hvor vi har samtalt om felles teologiske utfordringer og ledelsesutfordringer ved stasjonene. Vi har stor nytte og glede av kontakten med våre nordiske kolleger.» (Sjømannsprest Torbjørn Holt i London)*

Også i 2012 har vår sjømannsprest i London, Torbjørn Holt, vært styreleder for Council of Lutheran Churches in Great Britain. Kontakten med den Anglikanske kirken er også tett og nær, og samme Torbjørn Holt har vært de lutherske kirkers representant i The Porvoo Panel.

Samarbeidet med den Anglikanske kirke er også tett i Dubai: *«Takket være Porvoo-avtalen anerkjenner den Anglikanske kirke våre liturgier, og vi kan derfor foreta vielser på norsk under den Anglikanske kirkes beskyttelse... Vi ser for oss at vi kan møtes oftere for å utveksle erfaringer om det å være kirke i Dubai» (Sjømannsprest Gisle Meling i Dubai)*

I Spania er det lokalt et tett samarbeid med den katolske kirke. Det gjelder særlig bruk av kirkelokaler og kontakt med lokal prest.

Fra Gran Canaria skrives det: *“Forholdet til den lokale katolske kyrka er altså spesielt godt. Dette er nok resultat av ulike forhold: 1. Mangeårig kontakt og samarbeid har skapt eit sterkt tillitsforhold. 2. Den lokale katolske presten er ein svært open og inkluderande person. 3. Hendingane i Oslo og på Utøya 22.juli 2011 førte oss enda nærare saman.*

...

Det nære forholdet til den lokale katolske kyrkja har ført til at vi ved einsskilde høve har feira nattverd saman. Under den katolske påskenattsmessa vart sjømannsprest/dagleg leiar kalla fram for å vere med å dele ut nattverden. Likeeins var han invitert til å delta i Fiesta del Carmen, både på messa i forkant og i prosesjonen/folkefesten etterpå.» (Sjømannsprest Karl Hjelmeland på Gran Canaria)

INTERNATIONAL CHRISTIAN MARITIME ASSOCIATION (ICMA)

Sjømannskirken er medlem av ICMA og er gjennom medlemskapet knyttet til andre sjømannskirker over hele verden. Særlig i de store havnebyene er dette samarbeidet tilstede. Men også ved behov på norske skip langt fra nærmeste norske Sjømannskirke gir dette samarbeidet oss mulighet for oppfølging av sjøfolk i forbindelse med ulykker og kriser.

«Sjømannskirken i Houston har et godt samarbeid med Tellepsen International Seafarer Center. Det internasjonale sjømannssenteret er et velferdssenter for sjøfolk som befinner seg i Houston området og senteret har også en sjømannsprestetjeneste som besøker alle båter som kommer til området. Denne sjømannsprestetjenesten består av prester fra den katolske kirke, den lutherske kirke, den episkopale kirke og den presbyterianske kirke. Metodistkirken er også inne, men har for tiden ingen sjømannsprest.» (Sjømannsprest Ingvild Mydske Fallegård i Houston)

På samme måte melder andre sjømannskirker om tett samarbeid med andre lokale sjømannskirker.

«Det finnes et nettverk for Sjømannsprester i Singapore (Chaplains Forum). Vi møtes omtrent 5 ganger i året for å diskutere og samtale om felles utfordringer, og for å veksle erfaringer og samtale om hvordan vi kan samarbeide bedre. I dette fellesskapet er norsk sjømannsprest, svensk prest, sjømannsprest fra den Danske Sømandskirken, to sjømannsprester fra International Lutheran Church, en sjømannsprest fra den Anglikanske kirke og en sjømannsprest fra Den Katolske kirke (Stella Maris).» (Sjømannsprest Eva Marie Jansvik i Singapore)

«I New Orleans har vi arbeidet for å videreføre det økumeniske samarbeidet de de andre sjømannskirkene i byen. vi møtes jevnlig til en lunsj i hverandres lokaler, utveksler erfaringer og ideer, forteller om egne og felles utfordringer og styrker kollegafellesskapet. De andre sjømannskirkene som fortsatt er med er: Stella Maris Maritime Ministries (Den katolske kirke), Global Maritime Ministries, Den tyske sjømannskirken og den norske sjømannskirken.» (Sjømannsprest Erland Grøtberg i New Orleans)

AVSLUTNING

Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet er daglig i møte med kristne søsken på tvers av landegrenser og konfesjoner. Dette er til berikelse for både ansatte, frivillige og menighet. Og vi håper og tror at dette kristne fellesskap også er til berikelse for våre kristne søstre og brødre som vi møter i de land der vi er «gjester».

Vi tror også at våre ansatte etter endt tjeneste tar med seg hjem til Norge praktisk-kirkelige økumeniske erfaringer som styrker lokaløkumenikken.

Gjennom tall og bilder kan du lære mer om Sjømannskirken i 2012 på
www.sjomannskirken.no/2012

Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet

Strandgaten 198
Postboks 2007
5817 BERGEN

Telefon: +47 55 55 22 55
info@sjomannskirken.no
www.sjomannskirken.no